

Doekfilter

1. Het doekfilter wordt pas in 2015 gerealiseerd. Waarom niet meteen? Er is al zoveel over te doen geweest.

(Corus:) Eind jaren '90 heeft Corus gekozen voor de in die tijd beste integrale milieu-oplossing voor de Sinterfabriek: de hoge druk wasser (HDW). De HDW betekende een substantiële verbetering. Inmiddels zijn er nieuwe ontwikkelingen en is een zogenaamd doekfilter, mits in combinatie met reactor, mogelijk een verbetering. Of dat echt zo is moet in de praktijk worden getest.

We zijn nu bezig met het uitwerken van verschillende opties om de uitstoot van fijn stof verder te reduceren, waaronder doekfilters. Dit betreft in alle gevallen een grote en complexe investering, waarvan het eerste deel technisch niet eerder dan in 2012 realiseerbaar is. Vanwege de doorlooptijd is de totale realisatie niet eerder dan in 2015 gereed.

2. Waarom niet eerder doekfilters in plaats van affakkelen of opvangen?

(Corus:) We zijn bezig met het uitwerken van verschillende opties om de uitstoot van fijn stof te reduceren, waaronder doekfilters. Dit betreft in alle gevallen een grote en complexe investering, waarvan het eerste deel technisch niet eerder dan in 2012 realiseerbaar is. Vanwege de doorlooptijd is de totale realisatie niet eerder dan in 2015 gereed.

Het affakkelen is verbonden aan een beperkte capaciteit van de Nuon energiecentrale. We zijn aan het bestuderen hoe we dit kunnen oplossen. De voorgenomen bouw van een eigen warmtekrachtcentrale is gericht op het voorkomen van het affakkelen van gas.

3. Hoe is het mogelijk dat overheden die een zorgplicht hebben het toestaan dat TATA-Corus op een geleende investering van +/- 9000 miljoen euro geen doekfilters van enige tientallen miljoenen gebruiken, die bijna alle narigheid weghalen?

(Provincie:) De discussie over het toepassen van een doekfilter gaat niet over de kosten van het doekfilter. Indien een techniek geldt als best beschikbare is namelijk reeds meegenomen dat de maatregel financieel haalbaar is. De discussie gaat dus over het milieuresultaat van de maatregel en niet over de kosten van deze maatregel. Voor de provincie Noord-Holland is er dus geen sprake van een kostenafweging m.b.t. de plaatsing van de doekfilters.

4. Is de best beschikbare techniek het doekfilter een voorwaarde voor het afgeven van de revisievergunning?
5. Waarom eist de provincie geen doekfilters terwijl dat de best beschikbare techniek is?

(Provincie:) Toepassen van het doekfilter is niet specifiek een voorwaarde voor het afgeven van de revisievergunning. Toepassing van de Beste Beschikbare Techniek (BBT) is dit wel. BBT is een term voor technieken die beschikbaar zijn

en geacht worden het Beste voor de specifieke installatie en situatie te zijn. Dit betekent echter niet dat alle BBT overal toepasbaar zijn. Daarom is in de laatste vergunning (Herstelbesluit) opgenomen, dat Corus een proefinstallatie moet bouwen en moet onderzoeken of deze techniek bij Corus toepasbaar is en voldoende milieuresultaten oplevert. Indien de doekfilters voldoende milieurendement opleveren, moet Corus de doekfilters plaatsen.

6. Nu de ernst van de situatie in de IJmond onderkend is, kan de gedeputeerde toezeggen dat aan Corus het gebruik van een doekfilter op korte termijn wordt opgelegd. Dit zal veel kunnen schelen in de uitstoot.
7. Hoe komt het dat er bij Corus nog steeds geen doekfilters geplaatst zijn?

(Provincie:) De insteek van de Provincie Noord-Holland is, dat indien het toepassen van een doekfilter technisch mogelijk is en het gewenste milieurendement geeft, het doekfilter zo snel als mogelijk zou moeten worden geplaatst. Dit laatste is ook opgenomen in de laatste vergunning (Herstelbesluit). Omdat beroep is aangetekend tegen de vergunning en deze nu in behandeling is bij de Raad van State, kan de provincie nu niet versneld een doekfilter opleggen aan Corus.

8. Als in veel westerse landen waaronder Duitsland doekfilters verplicht zijn, hoe komt het dan dat er bij Corus nog steeds geen doekfilters geplaatst zijn?

(Provincie:) Corus heeft eind negentiger jaren een hogedrukwasser (HDW) als reinigingstechniek geplaatst bij de sinterfabriek. Ten tijde van het nemen van deze beslissing waren de technische mogelijkheden voor het beperken van de emissies minder dan nu. De HDW was destijds de Beste Beschikbare Techniek. Inmiddels is er meer bekend en is een doekfilter, in combinatie met een reactor in bepaalde situaties een verbetering. Door de Provincie is in de laatste vergunning (Herstelbesluit) opgenomen, dat Corus een doekfilter als proef moet bouwen en moet onderzoeken of deze techniek bij Corus toepasbaar is en voldoende milieuresultaten oplevert. Indien het doekfilter voldoende milieurendement oplevert, moet Corus bij de andere installaties ook doekfilters plaatsen.

9. Is het mogelijk dat het plaatsen van doekfilters, althans de weg ernaar toe, transparant kan gebeuren?

(Provincie:) Het vergunningstraject is een transparant proces, waarbij alle vergunningsbesluiten ter visie zijn gelegd. In de laatste vergunning is precies beschreven hoe de uitvoering van de proef met een doekfilter plaatsvindt. De vergunningen zijn beschikbaar op de website van de Provincie Noord-Holland, zie link: <http://www.noord-holland.nl/web/show/id=105676/contentid=6159>
De provincie houdt toezicht door stipte naleving op de eisen uit de vergunning.

Gezondheid

1. Waarom alleen onderzoek naar longkanker? Astma/bronchitis is misschien nog wel veel belangrijker. Komt veel voor bij kinderen met name in Wijk aan Zee. Kan hier ook verder onderzoek naar plaatsvinden?

(GGD:) Het RIVM heeft ook onderzoek gedaan naar astma en COPD. Dit rapport over de huisartsenregistraties is terug te vinden op de website van het RIVM.

GGD Kennemerland heeft in de afgelopen jaren onderzoek naar de algemene gezondheidstoestand van de bevolking gedaan, waarbij ook naar astma en COPD is gevraagd. In onderstaande opsomming treft u de uitkomsten van een aantal onderzoeken.

Het is bekend dat verhoging van de gemiddelde concentratie van fijn stof in de lucht gepaard gaat met meer astma en bronchitisklachten, zowel bij volwassenen als kinderen. Het is daarom te verwachten dat deze aandoeningen en klachten (in geringe mate) ook meer kunnen voorkomen in de woonkernen rondom het Corusterrein, waaronder Wijk aan Zee.

In de jaren tachtig heeft de vakgroep Gezondheidsleer van de Landbouwhogeschool in samenwerking met de GGD onderzoek gedaan naar luchtwegklachten bij kinderen in de IJmond. Daaruit bleek dat in de woonkernen rondom Corus op dat moment in geringe mate meer luchtwegklachten voorkwamen, rekening houdend met alle van belang zijnde factoren. Dit was inclusief Wijk aan Zee.

In de jaren negentig heeft dezelfde groep onderzoekers een onderzoek gedaan bij volwassen CARA-patiënten in woonkernen rondom Corus. Daar bleek dat deze mensen op dagen met meer luchtverontreiniging in geringe mate meer klachten hadden en een slechtere longfunctie.

De afdeling Jeugdgezondheidszorg van de GGD heeft over de periode 1997-2003 in de gemeente Beverwijk gemiddeld niet vaker astma bij jeugdigen geconstateerd dan elders in de IJmond. Voor Wijk aan Zee afzonderlijk waren geen gegevens bekend. Over de periode 2004-2009 worden begin volgend jaar nieuwe gegevens gepresenteerd.

In 2005 heeft een algemene gezondheidsenquête plaatsgevonden bij scholieren in klas 2 en 4 van het voortgezet onderwijs. Daaruit kwam naar voren dat in de woonkernen rondom het Corusterrein inclusief Wijk aan Zee niet vaker door jongeren werd gerapporteerd dat zij astma, chronische bronchitis of Cara hadden. Wel werd mogelijk iets vaker medicijngebruik voor deze aandoeningen gerapporteerd door de jongeren.

In 2007 is een vergelijkbare enquête uitgevoerd bij ouderen vanaf 65 jaar in Kennemerland. Hieruit blijkt dat zelf-gerapporteerde longaandoeningen zoals longemfyseem en chronische bronchitis (al dan niet door een arts vastgesteld) in Beverwijk mogelijk iets vaker voorkomen dan elders in Kennemerland. Het percentage in Velsen-Noord en IJmuiden was niet verhoogd.

In 2008 is een enquête uitgevoerd bij volwassenen in Kennemerland. Het rapport met de resultaten daarvan wordt einde dit jaar gepubliceerd. De genoemde onderzoeken van de GGD zullen elke vier jaar herhaald worden.

2. Kan ik met ongunstige wind t.o.v. Corus gaan hardlopen op het strand van Wijk aan Zee, als het stinkt?

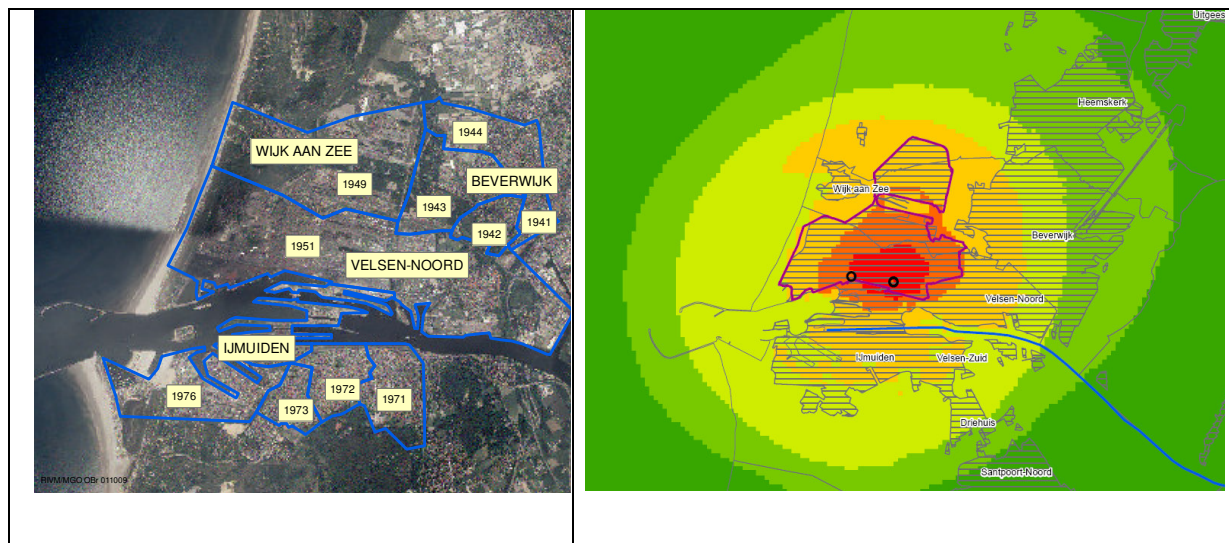
(GGD:) Er zijn stoffen die al in lage concentraties stank geven maar niet meteen gezondheidseffecten hoeven te geven. In de IJmond kunnen er

echter in perioden met stank ook verhoogde concentraties fijn stof voorkomen. Vooral mensen met al bestaande luchtwegaandoeningen en hart- en vaatziekten kunnen gevoeliger reageren op fijn stof. De concentratie aan fijn stof kun je echter niet zien of ruiken. Omdat regelmatig sporten ook veel gunstige effecten heeft is niet zinvol om een algemeen advies te geven om niet te gaan sporten. Deze afweging geldt natuurlijk ook in andere drukke stedelijke of geïndustrialiseerde gebieden in Nederland (zoals bij joggen langs de snelweg).

Wanneer u bij het sporten in de stank merkbare klachten ondervindt is het waarschijnlijk beter om naar uw lichaam te luisteren en dat moment minder intensief te sporten of een andere route te kiezen. Ook kunt u eventueel uw klachten met uw huisarts bespreken. Uiteindelijk zal het een persoonlijke afweging zijn welke omstandigheden mogelijk minder gunstig zijn om te sporten.

3. Gemeente Heemskerk loopt voor een groot deel over in de gemeente Beverwijk. Hoe moet ik het zien dat alleen Beverwijk een verhoogd risico op longkanker heeft?

(RIVM:) In een gebied van 10 postcodegebieden in de gemeenten Beverwijk en Velsen komt meer longkanker voor dan gemiddeld in de regio. Het gaat dan om het gehele gebied van de 10 postcodegebieden bij elkaar genomen waar circa 45.000 mensen wonen (zie linker kaartje). In dit gebied was vroeger de bijdrage van Corus aan de luchtverontreiniging het hoogst. Heemskerk ligt hier ten noordoosten van, verder weg van Corus, en de jaargemiddelde concentraties van luchtverontreinigende stoffen in de lucht zijn hier lager (zie vroegere verspreidingspatroon van luchtverontreiniging van Corus in rechter kaartje).

4. Andere soorten van kanker zijn niet hoger dan elders in Nederland. Maar hoe hoog dan wel?

(RIVM:) Andere soorten kanker zijn niet statistisch significant verhoogd in de postcodegebieden in de IJmond ten opzichte van het gemiddelde in het gehele onderzoeksgebied. De gegevens hierover zijn terug te vinden in

deelrapport 3.

5. Focus op kanker. Waar zijn berekeningen voor COPD en hart en vaten?

(RIVM:) Deze zijn te vinden in de rapportage van het Nivel Rapport 4, geschreven door het NIVEL. Het rapport beschrijft de gezondheidsklachten die een twintigtal huisartsen in praktijken op verschillende afstanden van Corus hebben geregistreerd in de jaren 2005–2007. Dit onderzoeksrapport heet: “Gezondheidsproblemen in de regio IJmond zoals geregistreerd door de huisarts” (NIVEL, 2009, ISBN 9789069059761).

6. De 10% longkanker gevallen die veroorzaakt worden door luchtvervuiling zijn gebaseerd op landelijke cijfers. Wanneer in de IJmond meer luchtvervuiling is, zijn deze gegevens niet meer representatief en zal dit dus een procentuele verhoging van de kanker veroorzaakt door luchtvervuiling tot gevolg hebben. Is hier rekening mee gehouden?

(RIVM:) Ja, hiermee is rekening gehouden. Er is specifiek gekeken naar de situatie in de IJmond. De vastgestelde verhoging in het vóórkomen van longkanker van circa 22% (circa 7 extra gevallen) in het hoogst belaste gebied (zie figuur onder vraag 7) is na een indirecte correctie voor roken. Het RIVM concludeert dus niet dat 90% van de longkanker door roken komt, dit is een landelijk gemiddelde. Andere oorzaken dan roken zijn overigens niet alleen luchtverontreiniging. Er zijn nog meer mogelijke oorzaken, zoals blootstelling op het werk, binnenmilieu (radon, passief roken) en andere leefstijl of persoonskenmerken.

7. Wat is overgebleven van de onrustzaiende opmerking in presentatiefilm Zembra betreffende chroom in de uiteinde haren van kinderen in Wijk aan Zee?

(RIVM:) In die Zembra-uitzending werd een onderzoek gepresenteerd naar concentraties zware metalen in het haar van kinderen van 10 tot 13 jaar in Beverwijk en Wijk aan Zee (blootstellingsgebied) en De Rijp (dit was het referentiegebied). Dit onderzoek was uitgevoerd door de Stichting Los Amigos del Pilcomayo (Lampi) in opdracht van de Stichting Natuur en Milieu. Het RIVM is van mening dat dit haaronderzoek niet bruikbaar is om zicht te krijgen op de blootstelling aan zware metalen door emissies van Corus en evenmin om te beoordelen in welke mate die emissies de gezondheid van omwonenden kunnen beïnvloeden. De Lampi-onderzoekers concluderen trouwens ook zelf dat het “op grond van de gemeten concentraties zeer onwaarschijnlijk is dat de belasting met deze metalen aanleiding zou kunnen geven tot gezondheidsklachten. Daarnaast plaatsen zowel de Nederlandse Gezondheidsraad als het Amerikaanse Agentschap voor de Registratie van Giftige Stoffen en Ziektes ATSDR vraagtekens bij het gebruik van haarconcentraties om blootstelling aan milieuverontreiniging vast te stellen.

Gezondheidsonderzoeken

1. Wanneer was de laatste volwassenenquête?

(GGD:) Deze is uitgevoerd halverwege 2008, komt in najaar 2009 uit.

2. Heeft de GGD geadviseerd bij de revisievergunning van Corus?

(GGD:) Nee, daar is de GGD niet bij betrokken geweest.

3. Rookt de IJmond substantieel meer?

(GGD:) Gegevens zijn bekend uit een gezondheidsenquête bij ouderen van 2007.

Ouderen van 65 jaar en ouder in de woonkernen rondom Corus roken meer dan elders in de IJmond. Voor het grootste deel hangt dit samen met een gemiddeld wat lager opleidingsniveau van ouderen in deze woonkernen (mensen met een lagere opleiding roken doorgaans meer). Maar ook wanneer hiermee rekening wordt gehouden, wordt in de woonkernen rondom Corus wat meer gerookt.

In de rapporten van het RIVM over gezondheidssituatie in de IJmond wordt ook melding gemaakt van voorlopige gegevens van de GGD van een enquête bij volwassenen uitgevoerd in 2008. Het rapport van de GGD over dat onderzoek wordt eind dit jaar verwacht.

Ten slotte zijn gegevens bekend van een onderzoek bij scholieren in klas 2 en 4 van het voortgezet onderwijs in 2005. Hieruit blijkt dat jongeren van deze leeftijd in de woongebieden vlak rondom Corus mogelijk iets meer roken dan in de rest van de regio. Voor de IJmond als geheel was er geen verschil met de rest van de regio Kennemerland (dit is Zuid-Kennemerland).

4. Hoe is vast komen te staan dat het rookgedrag in de IJmond zou afwijken van het landelijke rookgedrag?

(RIVM:) Eerst even een correctie op de vraag: het gaat niet om het rookgedrag in de gehele IJmond maar om het rookgedrag in het hoogst blootgestelde gebied vroeger (10 postcodegebieden in de gemeenten Beverwijk en Velsen). Er zijn echter geen betrouwbare gegevens over die vroegere rookgewoonten. Uit recente en voorlopige gegevens van de GGD over rookgewoonten in de GGD-regio blijkt dat momenteel meer gerookt wordt in deze 10 postcodegebieden dan verwacht. Het is denkbaar dat dit ook vroeger het geval was. Dat zou betekenen dat het aan roken toe te rekenen aantal longkankergevallen hoger is, maar dat staat niet vast en is dus niet in de resultaten meegenomen.

5. Wat is belangrijker: beleving of metingen?

(GGD:) Deze zijn beide belangrijk voor de GGD.

6. Monitoring/medicatieonderzoek, de ziekte is er al! Preventief meten, is daar aan gedacht?

(GGD:) Waarschijnlijk doelt de vraagsteller hierbij op screening op longkanker. Voor het inzetten van screening om kanker in een vroeg stadium op te sporen zijn door de Wereld Gezondheids Organisatie aandachtspunten opgesteld. In Nederland wordt alleen een algemene screening onder de bevolking uitgevoerd voor baarmoederhals- en borstkanker. In het geval van longkanker spelen vooral het bezwaar van de onderzoeksmethode met röntgenstralen en het op deze wijze niet altijd kunnen vinden van een afwijking, de korte ontstaanstijd van de aandoening en de moeilijkheid een vroeg, behandelbaar voorstadium van de ziekte te

kunnen opsporen een rol waarom screening minder zinvol zal zijn.

7. Wat kunnen de burgers binnen de betreffende postcodegebieden op korte termijn verwachten?

(GGD:) De ouderen- en volwassenenquête is in het hele gebied van GGD Kennemerland recent uitgevoerd. Deze worden in een vaste cyclus van 4 jaar uitgevoerd. De minister heeft daarnaast het RIVM gevraagd in het eerste kwartaal van 2010 te komen met voorstellen voor een doelmatige monitoring. Mogelijk komen er dus nog aanvullingen hierop.

Er zal ook nog worden gesproken over aanvullingen in het luchtmeetnet van de provincie. Begin 2010 wil de minister graag voorstellen hierover tegemoet zien.

8. RIVM conclusie: invloed van Corus is niet goed aan te geven. Dat vraagt om een vervolgonderzoek.

(VROM:) Het RIVM-onderzoek bevat inderdaad een aantal onzekerheden. VROM en het RIVM zijn van mening dat meer onderzoek er niet toe leidt dat alle onzekerheden worden weggenomen. Het komt er nu op aan om maatregelen te nemen om de uitstoot van fijn stof terug te dringen en om de effecten van die maatregelen op de luchtkwaliteit goed te volgen. En voorts om "de vinger aan de pols" te houden als het gaat om de gezondheid van de bewoners in de IJmond.

Milieu

1. Hoe is het mogelijk dat juist het gebied onder de uitlaatschoorstenen zo bevuild is? Je zou denken dat dat vuil verder weg waait. Waarom dan meer longkanker in deze regio?

(MDIJ:) Er zijn hoge bronnen en lage bronnen voor fijn stof. Hoge bronnen, veelal veroorzaakt door uitstoot van industrie via schoorstenen, bevinden zich in hogere luchtlagen en verwaaien meer. De invloed van deze bronnen op ons (lokale) leefmilieu is betrekkelijk gering. De lage bronnen, zoals dakbronnen, procesbronnen en verkeer hebben meer invloed op ons (lokale) leefmilieu.

Het RIVM-onderzoek gaat in op het gezondheidsniveau in de IJmond. In het onderzoek staat dat de luchtkwaliteit sinds de jaren '70/'80 tot aan nu is verbeterd. Op twee locaties kennen we nog knelpunten. Dat is nabij het Sluiseiland en in Wijk aan Zee. Aan de vraag waarom er in de regio meer longkanker voorkomt, kan het RIVM geen eenduidige conclusie hangen.

2. Wat is de doelstelling qua uitstoot voor deze regio? En wanneer halen we welk niveau? Welke maatregelen worden daarvoor genomen? Hoe gaan we om met steeds strenger wordende normen?

(MDIJ:) De doelstelling voor deze regio staat beschreven in het actieprogramma Luchtkwaliteit, die de gemeenten Beverwijk en Velsen vaststelden. Hierin staat dat de gemeente als doel heeft ten minste te voldoen aan de normen van de Wet Luchtkwaliteit, om zo in algemene zin de luchtkwaliteit te verbeteren en in specifieke zin de gezondheid van mensen te verbeteren.

In nagenoeg de gehele IJmond voldoen we aan deze norm. Alleen in Wijk aan Zee bevindt zich nog een knelpunt. Wanneer de normen aangescherpt worden, herzien gemeenten de maatregelen die zij inzetten om de luchtkwaliteit te verbeteren, om wederom aan de norm te kunnen voldoen.

3. Radon stralen?

(MDIJ:) Radon is een radioactief edelgas dat vrijkomt uit bouwmaterialen en uit de bodem. Je kunt radon niet zien, ruiken of proeven (maar wel meten met speciale apparatuur). Het gas is van nature aanwezig in de buitenlucht. In woningen (en vooral kruipruimtes) kan radon zich in de lucht ophopen, waardoor de concentratie hier hoger is dan buiten. Door goed te ventileren daalt de radonconcentratie.

Het beleid van de overheid richt zich op het doorbreken van de sinds 1970 stijgende trend van straling in nieuwbouwwoningen. Het bedrijfsleven heeft zich bij monde van werkgeversorganisatie VNO-NCW bij dit doel aangesloten. Om dit doel te realiseren zijn in juli 2004 tussen VROM en VNO-NCW harde afspraken gemaakt over de stralingsemisatie van de bouwmaterialen. Zo heeft de bouwsector beloofd ervoor te zullen zorgen dat de uitstoot van radongas uit bouwmaterialen in de toekomst niet (meer) zal stijgen. Verder is een monitoringprogramma toegezegd, dat loopt tot het jaar 2015. VROM blijft daarnaast de radonconcentraties in nieuwbouwwoningen monitoren.

4. Hoe komt het dat er meer stankoverlast is in Heemskerk dan voorheen?

(MDIJ:) Bij de gemeente Heemskerk, evenals de overige IJmondgemeenten, is niet bekend dat er sprake is van een stijgende stankoverlast in Heemskerk. Het aantal klachten hierover is ook niet gestegen.

5. Luchtkwaliteit: u noemt als factor verkeer, scheepvaart, industrie, maar niet de luchtvaart. Waarom niet?
6. Maatregelen ten aanzien van de luchtvaart?
7. Waarom is de invloed van de luchtvaart niet genoemd?
8. Bij stijgende vliegbewegingen boven de IJmond zal de luchtkwaliteit sterk afnemen. Wat gaan we hieraan doen?
9. Waarom is de luchtverontreiniging van vliegverkeer niet in het onderzoek meegenomen?

(RIVM:) De bijdrage van vliegverkeer aan de lokale luchtverontreiniging is verwaarloosbaar klein en wordt voor pm_{2,5} geschat op minder dan 0,5 %.

(MDIJ:) Gemeenten stellen in hun Actieplan Luchtkwaliteit dat de invloed van vliegverkeer op de luchtkwaliteit in de regio IJmond, door de grotere afstand tot Schiphol, verwaarloosbaar is.

10. Vrachtverkeer haven IJmuiden is een aandachtspunt volgens Milieudienst IJmond. Is hier ook een overschrijding van de luchtkwaliteitsnormen?

(MDIJ:) Er is geen sprake van een overschrijding van de luchtkwaliteitsnormen door vrachtverkeer haven IJmuiden. Dat wordt ook duidelijk via de saneringstool van VROM. <http://www.saneringstool.nl>

We spreken inderdaad wel van een aandachtspunt, omdat gemeenten de vinger aan de pols houden, als het gaat om de effectiviteit van maatregelen, of bijvoorbeeld wanneer er een groei ontstaat van het verkeer.

11. De overlast van stof is nog nooit zo hoog geweest als de laatste maanden! Ik heb een stofdoek bij me die kan ik na twee dagen vrijdag/zaterdag overhandigen. Dus longkanker milieu-stofoverlast.

(MDIJ:) Gezondheidseffecten door slechte luchtkwaliteit ontstaan door fijn stof. De totale luchtkwaliteit wordt bepaald door zowel fijn stof, als grof stof. Grof stof is niet schadelijk voor de gezondheid, waarbij fijn stof dat wel is. Fijn stof is echter dusdanig klein dat dat met het blote oog niet zichtbaar is. Een zwarte stofdoek wijst op grof stof en daarmee niet op schadelijke gevolgen voor de gezondheid.

12. Wat is het verschil in risico voor grof stof en fijn stof?

(MDIJ:) Stof in de buitenlucht wordt onderscheiden in fijn stof en grof stof. Met name het fijn stof is relevant voor de volksgezondheid omdat de kleine stofdeeltjes bij inademing door de mens kunnen doordringen in de longen. Onder grof stof worden de vaste zwevende deeltjes verstaan die niet kunnen worden ingeademd. De effecten van grof stof bestaan vooral uit de hinder als gevolg van het neerslaan van stof in de leef- en woonomgeving.

13. Stop op bouwplan Westelijk Beverwijk tot beter meetsysteem? Wat zijn de gevolgen voor de bouw in Westelijk Beverwijk naar aanleiding van het rapport?

(MDIJ:) Er is geen reden om het bouwplan Westelijk Beverwijk te stoppen. Er staat een meetpunt voor de luchtkwaliteit in Westelijk Beverwijk. Volgens de meest recente meetgegevens voldoen we op die locatie ruimschoots aan de norm van de Wet Luchtkwaliteit.

14. De focus ligt erg op fijn stof terwijl de Corus uitstoot ook meer stoffen meebrengt. Is bij het berekenen van de extra longkankergevallen rekening gehouden met de relatieve risico's van de andere uitstootstoffen?

(RIVM:) Ook stoffen als PAK (polycyclische aromatische koolwaterstoffen), cadmium en chroom(VI) kunnen bij inademing longkanker veroorzaken. Het is bekend dat Corus en andere industrieën deze stoffen in het verleden hebben uitgestoten. De gegevens over vroegere concentraties in de leefomgeving zijn echter beperkt. Met de kennis over de berekende historische (jaargemiddelde) concentraties van deze stoffen op basis van de uitstoot in het verleden kan maar een klein deel van de extra longkankergevallen worden verklaard. Voor fijn stof geldt dat met gegevens uit de wetenschappelijke literatuur kan worden berekend dat de uitstoot van Corus in die periode kan hebben geleid tot circa 6% (circa 2) extra gevallen van longkanker. Het is niet bekend of het inademen van combinaties van de genoemde stoffen kan hebben bijgedragen aan een extra risico.

15. Wat zijn de risico's die verbonden zijn aan de zuurstoffabriek en Mekog?

(Corus:) Aan de zuurstoffabriek zijn geen risico's verbonden. De Mekog fabriek, behoort tot het DSM-concern en staat op het terrein van Corus in

IJmuiden. Deze fabriek sluit per 1 januari 2010. Daarmee komt een einde aan de ammoniaktransporten en de productie van DSM ter plaatse.

Meetnet

1. Wanneer beter meetnet op juiste locaties?

(MDIJ:) Begin 2010 gaan provincie Noord Holland, RIVM, VROM en de gemeenten in overleg over optimalisatie van de huidige meetprocedure. Zij kijken daarbij naar de meetfrequentie, de stoffen die gemeten worden, de locaties waar gemeten wordt, enz. Wanneer blijkt dat aanpassing aan het meetnet noodzakelijk is, wordt dit in gang gezet.

2. Gaan de IJmondgemeenten eigen meetpunten opzetten om de gezondheidseffecten intensiever te monitoren?

(MDIJ:) Begin 2010 gaan provincie Noord Holland, RIVM, VROM en de gemeenten in overleg over optimalisatie van de huidige meetprocedure. Op dit moment heeft de provincie een meetnet waar voor de IJmond relevante gegevens uit voorkomen. Vooralsnog zien gemeenten geen reden om een eigen meetnet op te zetten.

Maatregelen/Aanpak

1. Wat gaat Corus doen om de uitstoot te verminderen?
2. Afspraak tussen Corus en de minister doekfilter 2012-2015. Reductie tot 40% daarvoor? Hoe?

(Corus:) We zijn bezig met het uitwerken van verschillende opties om de uitstoot van fijn stof te reduceren, waaronder doekfilters. Dit betreft in alle gevallen een grote en complexe investering, waarvan het eerste deel technisch niet eerder dan in 2012 realiseerbaar is. Vanwege de doorlooptijd is de totale realisatie niet eerder dan in 2015 gereed. In het algemeen geldt dat we steeds kijken hoe nog beter kan. We besteden ons geld aan die maatregelen waarvan we weten dat ze het meest effectief zijn.

Daarnaast kijken we steeds naar hoe we onze huidige processen nog beter kunnen inrichten. Ook hiermee is winst te boeken. Een goed voorbeeld is de maximum flow regeling die we gaan toepassen bij de sinterfabriek. Hierdoor kan de tijd dat de milieu-installatie uit bedrijf is sterk worden bekort. Dit leidt bij de Sinterfabriek tot maximaal 40% minder emissies.

3. Suggestie: in plaats van affakkelen opvangen?

(Corus:) Het opvangen van hoogoven- en kookgassen is geen reële optie; er zijn voor zover ons bekend geen andere partijen die dit wel doen. De voorgenomen bouw van een eigen warmtekrachtcentrale is gericht op het voorkomen van het affakkelen van gas.

4. Ik heb veel gehoord over monitoring en dergelijke maatregelen achteraf! Wat gebeurt er op korte termijn en welke kwantitatieve resultaten gaat dat opleveren?

(MDIJ:) Op dit moment wordt er via zowel landelijke als regionale maatregelen gewerkt om de luchtkwaliteit te verbeteren. Vanuit het landelijke beleid wordt onder andere ingezet op roetfilters, slooppremie, 14% bijtelling schone auto. Regionaal zetten gemeenten in op doorstroming van het verkeer, stimulering alternatieve brandstoffen, stimulering fietsgebruik, schoon openbaar vervoer, doekfilter Corus, aanleg verbinding A8-A9, verlaging van de maximumsnelheid op de A22 en onderzoek naar mogelijkheden van walstroom

5. Alle inleiders wijzen op de milieueffecten van de economische motoren van de Nederlandse economie in de IJmond: Corus, zeebaden, luchthaven ...De voorgestelde maatregelen hebben op korte termijn geen, en later misschien effect. Vraag aan rijk: met hoeveel gaat de minister de inwoners van de IJmond compenseren voor hun grote inzet, terwijl hun leefomgeving slecht is en niet veel beter wordt en dus wij ongezonder worden van onze inzet. Dus: hoeveel compensatie voor de IJmond van het rijk?

(VROM:) Er is geen compensatieregeling voor de inwoners van de IJmond en het ministerie heeft ook niet het voornemen zo'n regeling te maken. Bij het signaleren van longkanker is het namelijk niet mogelijk om eenduidig vast te stellen welke factor (rookgedrag, beroepsmatige blootstelling, luchtkwaliteit, etc.) de oorzaak is van longkanker bij een bepaalde persoon. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld de longziekte mesothelioom, waarbij een onomstreden relatie met blootstelling aan asbest is aan te geven. Van belang is om de luchtkwaliteit zo goed als mogelijk te verbeteren. Voorkomen van ziekte is beter dan genezen.

6. Waarom zijn de maatregelen die Corus neemt, zoals de ventilatoren op de hogedrukwasser, niet eerder genomen als hiermee relatief eenvoudig een reductie op de emissie van schadelijke stoffen met 40% wordt bereikt?

(Provincie:) Maatregelen die Corus moet nemen op basis van haar milieuvergunning zijn gebaseerd op de Beste Beschikbare Technieken (BBT) en de vigerende wet- en regelgeving. Het treffen van maatregelen bij de sinterfabriek van Corus is niet eenvoudig. Omdat de emissie van de sinterfabriek een grote bron betreft, worden in de milieuvergunningen van Corus steeds strengere eisen gesteld en is in de laatste afgegeven vergunning (herstelbesluit van 28 oktober 2008) een onderzoek verlangd om minder schadelijke stoffen uit te stoten. Dit onderzoek wordt door Corus uitgevoerd. Op basis van dit onderzoek heeft Corus recent aangegeven, dat een reductie tot 40% ten opzichte van de huidige emissies van de sinterfabriek mogelijk is door het aanpassen van hun technische bedrijfsvoering. Corus heeft pro-actief reeds sintermachine 21 omgebouwd. De twee andere sintermachines zijn in april 2010 gereed.

7. RIVM conclusie: te veel fijn stof met te hoge niveaus. Wat gaat de provincie met deze conclusie doen?

(Provincie:) De inzet van de provincie om de fijnstof-emissie verder te verminderen, richt zich op meerdere sporen:
- Aanpak van de fijn stof problematiek via een samenwerking van de verschillende overheden (rijk, provincies en gemeenten);

- Vergunningverlening en handhaving;
- Monitoring van de luchtkwaliteit;
- Extra onderzoek naar fijnstof-emissies.

Aanpak van de fijn stof problematiek

Het eerste spoor is de aanpak van de fijn stof problematiek via een samenwerking van de verschillende overheden (rijk, provincies en gemeenten). Hiervoor is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) opgesteld. Dit programma moet ervoor zorgen dat de lucht schoner wordt en gaat voldoen aan de scherpe Europese luchtkwaliteitseisen. Het NSL garandeert dat Nederland binnen door Europa gestelde termijnen zal voldoen aan de Europese grenswaarden op het gebied van fijnstof en stikstofdioxide. Als bouwsteen voor het NSL, is voor Noord-Holland het Regionale Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit Noordvleugel (RSL Noordvleugel) opgesteld. Dit programma is een samenwerking tussen rijksoverheid, de provincies Noord-Holland en Flevoland en de inliggende gemeenten. Het omvat ondermeer nationale, regionale en lokale maatregelen die de luchtkwaliteit verbeteren. Het RSL Noordvleugel is vervolgens weer gebaseerd op de actieplannen vanuit de gemeenten en de Milieudienst IJmond, waaronder het actieprogramma luchtkwaliteit IJmond.

De provincie is verantwoordelijk voor het gehele ingediende programma van maatregelen. Dit betekent dat de provincie:

- Zorgt voor een goede uitvoering;
- Uiteindelijk de inhoudelijke verantwoording heeft over het totale programma;
- De rijksbijdrage verdeelt over de desbetreffende gemeenten en regio's.

Om de voortgang van de uitvoering van de maatregelen te kunnen monitoren, is het noodzakelijk dat periodiek de voortgang wordt gerapporteerd. Hiervoor is door VROM een landelijke monitoringstool ontwikkeld. Daarnaast hebben de provincie en de betreffende gemeenten (waaronder namens de IJmond gemeenten de milieudienst IJmond) regulier overleg over de voortgang.

De maatregelen voor het terugdringen van fijn stof door de industrie zijn uitgewerkt in een Actieplan fijn stof en industrie, dat in juni 2008 tussen Rijk, provincies en gemeenten is vastgesteld. Uitgangspunt is dat voor het terugdringen van fijn stof uiterlijk in 2015 de beste beschikbare technieken (BBT) conform de Wet milieubeheer worden toegepast.

Vergunningverlening en handhaving

De milieuvergunningen vormen het tweede belangrijke spoor voor de provincie om de fijn stofemissies te reduceren. In de door provincie afgegeven milieuvergunningen voor Corus spelen bestrijdingsmaatregelen voor stof en later voor fijn stof al sinds de jaren 90 een steeds belangrijkere rol. In de laatste vergunning zijn daarom bijvoorbeeld niet alleen doekfilters, maar ook maatregelen bij de deuren van de kookfabrieken voorgeschreven.

Bij het verlenen van milieuvergunningen voor de industrie hanteert de provincie structureel de geldende landelijke en Europese wet- en regelgeving, inclusief toepassing van de Beste Beschikbare Technieken. De provincie blijft nieuwe ontwikkelingen op de voet volgen om milieuvergunningen voor bedrijven waar mogelijk aan te passen. Uit een voorlopige inventarisatie is naar voren gekomen dat er bij de bedrijven in de

IJmond waarvoor de provincie het bevoegd gezag is in het algemeen deze best beschikbare technieken reeds worden toegepast. De komende maanden zal een uitgebreidere inventarisatie plaatsvinden. Daarnaast heeft de Provincie in het kader van het Provinciaal actieplan luchtkwaliteit uit 2005 al maatregelen genomen ter verbetering van de luchtkwaliteit. Een van deze maatregelen is het structureel intensiveren van het toezicht op de milieuvergunningen van de bedrijven die bijdragen aan de (fijn)stofproblematiek. Hiervoor wordt komend jaar extra geld uitgetrokken. Daarnaast ziet de Provincie er op toe dat het gestelde in de milieuvergunningen wordt nageleefd. Het toezicht op stofverspreiding door Corus is geïntensiveerd. Dit toezicht richt zich op het nathouden van opslagen en wegen, sloopwerkzaamheden, veegwerkzaamheden, op en overslagwerkzaamheden van goederen. Ook wordt gecontroleerd of filterinstallaties van fabrieken met de grootste stofverspreiding goed werken en goed worden onderhouden. De resultaten van het meetnet vormen daarbij belangrijke input voor het toezicht.

Monitoring van de luchtkwaliteit

Het derde spoor is de monitoring van de luchtkwaliteit. De provincie meet al vele jaren op eigen initiatief (dit is geen wettelijke verplichting) op een aantal locaties in de IJmond de luchtkwaliteit. Door monitoring kan zichtbaar gemaakt worden welke trends er te zien zijn en wat het effect is van maatregelen aan de bron. Recent is besloten dit meetnet verder te verbeteren. Zo worden de fijn stof (PM10) monitoren vervangen en wordt in 2010 gestart met het meten van de extra fijne fijn stofdeeltjes, de voor de gezondheid meest relevante PM2,5.

Om via de monitoring een verbeterd inzicht te krijgen in de bijdragen van de verschillende bronnen, onderzoekt de provincie welke mogelijkheden er zijn om het meetnet te optimaliseren voor wat betreft meetlocaties, meetapparatuur, meetfrequentie en te meten stoffen. In de komende maanden zal overleg gevoerd worden met het Rijk, de gemeenten, het RIVM en de GGD (in de rol van uitvoerder van de metingen in het provinciaal meetnet) om te komen tot een concreet voorstel. Op deze wijze wordt invulling geven aan de aanbeveling over optimalisatie van het meetnet, die de minister in haar brief aan de Tweede Kamer heeft opgenomen.

Extra onderzoek naar fijnstof-emissies

Het RIVM-onderzoek toont echter ook aan dat nog altijd onvoldoende duidelijk is in welke mate de verschillende bronnen in de IJmond bijdragen aan de fijn stof concentraties. Bij het verschijnen van het datarapport luchtkwaliteit IJmond 2008 hebben GS daarom deze zomer ook al besloten om nader onderzoek te doen naar de uitstoot van fijn stof door verschillende bronnen, zoals industrie, scheepvaart en verkeer. De provincie wil eind 2009/begin 2010 starten met de uitvoering van dit onderzoek. De looptijd bedraagt ongeveer zes maanden. Het heeft de voorkeur het onderzoek gezamenlijk met de gemeenten en het rijk op te pakken. Met deze partijen zal de komende maand overleg gevoerd worden over de opdrachtformulering. Op basis van dit onderzoek moet duidelijk worden wat de bijdrage is van de verschillende bronnen in de fijnstof-emissie. Hiermee kunnen vervolgens gerichte bronmaatregelen afgewogen en, indien mogelijk, genomen worden. Ook de resultaten van het geïntensiveerde

toezicht bij de industriële bronnen zullen in het onderzoek worden meegenomen.

8. Hoe kan de minister extra diensten van de GGD verwachten (aanbeveling 2) terwijl er op dit moment enorm bezuinigd wordt binnen deze organisatie?

(GGD:) GGD Kennemerland bezuinigt niet op de wettelijke taken die we uit moeten voeren, zoals medische milieukunde, epidemiologie en de gezondheidsonderzoeken.

(VROM:) Uit het onderzoek van het RIVM blijkt dat er reden is om de gezondheid van de bewoners in de IJmond te blijven volgen. Dat is ook een wettelijke taak van de GGD. Het is aan de GGD om te bepalen hoe zij daaraan binnen de beschikbare middelen invulling kan geven. De signalen die VROM tot nu toe ontvangen heeft, wijzen erop dat de GGD hier wel mogelijkheden voor ziet.

Beleid

1. Wanneer is de grens bereikt aan het aantal belastende bedrijven? Juist door de andere oorzaken van vervuiling is deze regio overbelast. Het is te gemakkelijk om het roken zo'n grote factor te noemen. (Ik ben zelf getroffen en heb nooit gerookt en weet dat ik lang niet de enige ben. Ik was een gezondheidsfreak.)

(MDIJ:) Gemeenten hanteren wettelijke kaders als norm. Zo lang ontwikkelingsplannen binnen deze kaders passen, blijven deze mogelijk. (Provincie:) Europa heeft maximale fijnstof-concentraties vastgesteld. Dit is een optelsom van alle bronnen. Zoals de vragensteller ook al terecht aangeeft is hierbij de industrie niet de enige bron. Daarom is het vervolgonderzoek naar de verschillende bronnen in de IJmond van groot belang. Hiermee wordt de bijdrage van de individuele bronnen (industrie, verkeer, scheepvaart) duidelijk en kunnen gerichter aanvullende emissiebeperkende maatregelen worden voorgeschreven of genomen. Er is dus niet zozeer een maximum aan het aantal bedrijven. Doelstelling van het beleid is om, ongeacht het aantal bedrijven (en andere bronnen), altijd minimaal aan de Europese normen te voldoen. Komen er dus meer belastende bedrijven, dan zullen er meer maatregelen genomen moeten worden om aan de normen te voldoen.

2. We hebben de experts gehoord, maar wat is de mening van de lokale colleges van B&W?

Lokale colleges zetten via hun milieubeleidsplan in op een aantal speerpunten:

- i. Waarborgen leefbaarheid
- ii. Optimaal gebruik van regels
- iii. Voorbeeldfunctie gemeenten
- iv. Duurzame ontwikkeling en klimaat
- v. Samen met burgers en bedrijven

(De colleges van Burgemeester & Wethouders van Heemskerk, Beverwijk en Velsen:)

- stemmen in met de reactienota opgesteld door de Milieudienst IJmond en de GGD Kennemerland
- verzoeken de Minister van VROM schriftelijk om, gelet op de complexe problematiek, de gemeenten in de IJmond extra mogelijkheden te bieden om de problematiek beheersbaar te maken
- stemmen in met het uitvoeren -in samenwerking met de Provincie Noord-Holland- van een nader onderzoek naar de bijdragen van andere bronnen van luchtverontreiniging dan Corus aan de lokale milieukwaliteit, gericht op in het bijzonder scheepvaart en andere industrie. Indien de resultaten van dit onderzoek bekend zijn, zal nader worden bezien welke instrumenten (w.o. milieuvergunningverlening, handhaving en Actieplan luchtkwaliteit regio IJmond) effectief kunnen worden ingezet om gewenste reducties bij de bron verder te kunnen realiseren. Het Dagelijks Bestuur van de Milieudienst IJmond heeft hiertoe reeds budget beschikbaar gesteld.
- verzoeken het Dagelijks Bestuur van de Milieudienst IJmond om -los van de uitkomsten van het gestelde in voorgaand punt- op korte termijn in overleg te treden met de havenbeheerders in de IJmond om te bezien welke mogelijkheden / onmogelijkheden er zijn om walstroom toe te passen, in het bijzonder bij de zeescheepvaart. In dat kader is het zinvol om aan te haken bij al lopende onderzoeken in Amsterdam (cruiseterminal) en Rotterdam.
- vinden het van belang om de communicatie met de bewoners over gezondheidsaspecten, en specifiek het verhoogd voorkomen van longkanker, de komende jaren te continueren; De klankbordgroep zoals ingesteld voor het RIVM onderzoek kan hierin een rol spelen.
- verzoeken de GGD Kennemerland om de meetgegevens vanuit het in de toekomst uitgebreide en verbeterde meetnet IJmond door te laten analyseren en te laten beoordelen op gezondheidkundige aspecten en daarover te rapporteren aan de betrokken gemeentebesturen.
- zullen de aanvullende informatie die GGD Kennemerland binnenkort levert over hinder- en belevingsaspecten uit de volwassenenenquête gezondheid als input gebruiken voor het opstellen van beleid. Deze informatie wordt in een cyclisch proces afgenomen. Het gaat onder meer over geluid-, stof- en roethinder en om welke milieufactoren men zich in de omgeving ongerust maakt.
- ondersteunen het initiatief dat het RIVM in overleg zal treden met de GGD Kennemerland en andere betrokken partijen om in het eerste kwartaal van 2010 met voorstellen te komen over een doelmatige monitoring van de volksgezondheid. Mogelijk kan in de IJmond aansluiting worden gezocht bij de systematiek van het in de PKB Schiphol en omgeving vastgelegde monitoringprogramma Gezondheidkundige evaluatie Schiphol dat door het RIVM wordt uitgevoerd.

3. Wat is de inzet van de gemeenten voor de toekomst ten gevolge van het RIVM-rapport?

(MDIJ:) Doelstelling is en blijft tenminste te voldoen en waar mogelijk meer te voldoen aan de normen van de Wet Luchtkwaliteit, om zo in algemene zin de luchtkwaliteit te verbeteren. Daarbij houdt de gemeente oog voor de balans tussen wonen, werken en recreëren.

4. Wat verandert er in het milieu- en gezondheidsbeleid?

(MDIJ:) Gemeenten gaan in samenwerking met de provincie Noord-Holland een nader onderzoek uitvoeren naar de bijdrage van andere bronnen van luchtverontreiniging dan Corus aan de lokale milieukwaliteit, gericht op in het bijzonder scheepvaart en andere industrie. Indien de resultaten van dit onderzoek bekend zijn zal nader worden bezien welke instrumenten (waaronder milieuvergunningverlening, handhaving en Actieplan luchtkwaliteit regio IJmond) effectief kunnen worden ingezet om gewenste reducties bij de bron verder te kunnen realiseren. Gemeenten gaan verder op korte termijn in overleg met de havenbeheerders in de IJmond om te bezien welke mogelijkheden / onmogelijkheden er zijn om walstroom toe te passen in het bijzonder bij de zeescheepvaart.

Overig onderzoek

1. Wanneer wordt het onderzoek naar fijnstof bronnen uitgevoerd en hoe wordt dit onderzoek georganiseerd? Met name hoe worden de betrokkenen gehoord?

(Provincie:) De provincie wil eind 2009/begin 2010 starten met de uitvoering van dit onderzoek. De looptijd bedraagt ongeveer zes maanden. Het heeft de voorkeur het onderzoek gezamenlijk met de gemeenten en het rijk op te pakken. Met deze partijen zal de komende maand overleg gevoerd worden over de opdrachtformulering. Op basis van dit onderzoek moet duidelijk worden wat de bijdrage is van de verschillende bronnen in de fijnstof-emissie. Hiermee kunnen vervolgens gerichte bronmaatregelen afgewogen worden en indien mogelijk genomen worden. Ook de resultaten van het geïntensiveerde toezicht bij de industriële bronnen zullen in het onderzoek worden meegenomen.

2. Is er meer onderzoek bekend rondom staalbedrijven in de wereld?

(RIVM:) Ja, dat is er. Onderdeel van het RIVM onderzoek was een literatuurstudie. De resultaten hiervan staan beschreven in deelrapport 3.

Metingen

1. Jarenlange blootstelling aan fijn stof is voor de gezondheid niet bevorderlijk. Nu anno 2009 na de uitkomst van het rapport is sinds een half jaar de uitstoot nog nooit zo groot geweest. Wat is daarop uw antwoord?

(Provincie:) Zoals uit het RIVM rapport blijkt, is een jarenlange blootstelling aan fijn stof inderdaad niet bevorderlijk voor de gezondheid. Hoewel de provincie hiertoe niet verplicht is, meet zij al vele jaren op eigen initiatief op een aantal locaties in de IJmond de luchtkwaliteit. Samen met twee (stof)meetpunten van Corus vormen deze meetpunten het Meetnet IJmond. Jaarlijks verschijnt een rapportage over de luchtkwaliteit. In september 2009 is het datarapport 2008 verschenen. Belangrijkste conclusie voor fijnstof is dat voor fijnstof de concentratie op alle meetpunten binnen de jaarnorm blijft, maar dat de dagnorm op sommige meetpunten wordt overschreden. Gegevens over het jaar 2009 worden gepubliceerd in 2010. Naar aanleiding van de conclusies van het datarapport 2008 start de provincie een aantal acties, zoals een onderzoek,

intensiever toezicht en een aantal aanpassingen aan het meetnet. Hierbij wordt ook gebruik gemaakt van de online-meetgegevens op www.luchtmetingen.noord-holland.nl. Het extra toezicht moet leiden tot meer inzicht in de oorzaak van de overschrijdingen van de dagnorm.

2. Zijn de metingen ook 's-avonds en 's-nachts gedaan?

(Provincie:) De metingen worden continu uitgevoerd, dus ook 's-avonds en 's-nachts. Hoewel de provincie hiertoe niet verplicht is, meet zij al vele jaren op eigen initiatief op een aantal locaties in de IJmond de luchtkwaliteit. Samen met twee (stof)meetpunten van Corus vormen deze meetpunten het Meetnet IJmond. Het gaat om metingen van onder meer stikstofdioxiden, zwaveldioxide, koolmonoxide, fijnstof en Benzo(a)Pyreen (B(a)P). Het Meetnet IJmond is een aanvulling op het Landelijk Meetnet Lucht (LML) van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu.

3. RIVM heeft onderzoek gedaan met gegevens tot en met 2007. Hoe zien de actuele cijfers eruit?

(Provincie:) Gedeputeerde Staten hebben het datarapport luchtkwaliteit IJmond 2008 vastgesteld. Uit dit rapport blijkt dat de luchtkwaliteit in de regio IJmond over het algemeen voldoet aan de normen. Voor de meeste stoffen zijn de concentraties ten opzichte van voorgaande jaren vrijwel gelijk gebleven. De concentratie Benzo(a)Pyreen (B(a)P) is gedaald. Voor fijnstof blijft de concentratie op alle meetpunten binnen de jaarnorm, maar wordt de dagnorm op sommige meetpunten overschreden.

B(a)P

B(a)P is de belangrijkste en meest bekende PAK-verbinding. PAK's staan vooral in de belangstelling vanwege de daaraan toegedichte kankerverwekkende eigenschappen. Zoals hierboven genoemd is de concentratie B(a)P afgenomen ten opzichte van voorgaande jaren en voldoet nu aan de norm. De afname kan worden verklaard vanuit maatregelen die Corus in 2008 heeft genomen. Maatregelen die de provincie in de vergunning voor Corus had opgenomen zoals het vervangen van ovendeuren, ramen en stijlen maken daar onderdeel van uit.

Fijnstof

Er zijn geen overschrijdingen van de jaarnorm, maar op de meetlocatie Bosweg in Wijk aan Zee is wel een stijging te zien van de dagnorm ten opzichte van voorgaande jaren. Op dit meetpunt hoeft niet aan de grenswaarden te worden voldaan, omdat het meetpunt op het Corusterrein ligt en zich buiten een gebied met vaste bewoning bevindt. Op meetpunt de Banjaert in Wijk aan Zee moet wel getoetst worden en wordt ook nog niet voldaan aan de dagnorm. Het aantal overschrijdingsdagen per jaar is wel gedaald ten opzichte van 2007.

Acties provincie

Naar aanleiding van het overschrijden van de dagnorm op meetlocatie de Banjaert en het feit dat de gemeten dagoverschrijding niet overeen komt met de uitkomsten van de berekeningen uit het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL), start de provincie een aantal acties, zoals een onderzoek, intensiever toezicht en een aantal aanpassingen aan het meetnet.

Voor de gehele samenvatting van het datarapport luchtkwaliteit IJmond 2008 en het complete datarapport verwijzen wij naar de volgende link:
<http://www.noord-holland.nl/web/show/id=81146/contentid=5812>

4. Het RIVM rapport geeft meer overschrijding dan TNO heeft onderzocht voor plan West Beverwijk. Hoe kan dit?

(RIVM:) In het rapport van TNO van juli 2005 (R 2005/207) presenteert TNO de resultaten van een jaar lang metingen op een groot aantal meetpunten in de omgeving van Corus. Deze metingen zijn verricht van juni 2004 tot en met mei 2005. Het onderzoek richtte zich op fijn stof en stikstofdioxide.

Voor fijn stof duiden de metingen in de vermelde periode op een overschrijding van de jaargemiddelde bij de sluizen. Op andere meetpunten, waarvan sommige ter plaatse van Beverwijk-West liggen, zijn geen overschrijdingen gemeten van de grenswaarde voor het jaargemiddelde maar worden wel overschrijdingen afgeleid/verwacht voor de daggemiddelde waarden. Het RIVM heeft ook de meetgegevens van het meetnet IJmond gebruikt die in de periode na het TNO rapport beschikbaar zijn gekomen. Vooral de gegevens van het meetpunt Beverwijk-West zijn voor deze vraag relevant. In 2007 is er op dit meetpunt noch een overschrijding geconstateerd van de grenswaarde voor het jaargemiddelde, noch een voor de daggemiddelde. De overschrijding van de grenswaarde voor de daggemiddelde concentraties op andere punten die TNO op bijvoorbeeld het meetpunt Wijk aan Zee verwachtte, is daadwerkelijk geconstateerd in 2005 en 2006. Zie hiervoor de rapportages luchtkwaliteit IJmond over die jaren via de website van de provincie Noord-Holland.

Voor stikstofdioxide constateert TNO geen overschrijding van grenswaarden. Conclusie van het RIVM is dat de metingen van TNO in lijn liggen met wat er gemeten is op het meetnet IJmond. We constateren daarnaast in het rapport dat de bijdrage die gemeten wordt als gevolg van de emissies van alle bronnen in het IJmond gebied, circa 30% tot 50% hoger is dan de berekende bijdrage van de emissies van Corus alleen.

Beroep Revisievergunning

1. Er werd gesproken over Raad van State. Wat is exact de inzet van deze zaak?

(Provincie:) Door de provincie Noord-Holland is aan Corus een nieuwe milieuvergunning verleend in 2007. Hierop is beroep ingediend. Naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State op het beroep heeft de provincie Noord-Holland een aangepaste vergunning verleend (Herstelbesluit 2008) om een aantal punten te verbeteren. Tegen deze aanpassing is door verschillende partijen (Dorpsraad Wijk aan Zee, VROM Inspectie en Corus) beroep aangetekend. De Dorpsraad Wijk aan Zee en de VROM Inspectie vonden de vergunning niet streng genoeg en Corus vond de vergunning te streng. De beroepszaak heeft met name betrekking op: Emissies zware metalen, stoffen met een minimalisatieverplichting, BBT niveau van de installaties, doekfilters, te ruime overgangstermijn, hergebruik afvalstoffen, geurhinder, emissies kooksovendeuren, NOx-emissienormen stookinstallaties en meetfrequenties van emissies. Deze onderwerpen worden op 10 november 2009 behandeld door de Raad van State, hierna volgt dan de uitspraak door de Raad van State (planning na 6 weken).

Overigen:

1. Meneer Heller is zelf roker. Voelt hij zich daarom minder aangesproken op rookgedrag en richt hij zijn pijlen op de bedrijven?

(Provincie:) Niet relevant.

2. Was het doel van het onderzoek om de bewoners van de IJmond gerust te stellen?

(Gemeente Beverwijk) Het doel van het onderzoek was niet geruststelling van de bewoners in de IJmond. Het onderzoek is in opdracht van de minister van VROM door het RIVM uitgevoerd. De onderzoeksopdracht luidde: na te gaan hoe de emissies van Corus zich verhouden tot de (lokale) milieukwaliteit en hoe deze weer van invloed is op de gezondheid van de bewoners in IJmond. Het rookgedrag van de inwoners behoorde niet tot het domein van het onderzoek.